

Cuprins

<i>Cuvânt înainte</i>	5
Universit�, Universidade, Universitate	9
Jurământul alternativ	11
Le e dor de dictator	12
Nimic despre Sergiu Nicolaescu	14
Puţin anticomunism, vă rog!	16
Observator electoral	17
Două întrebări politice importante	19
Cu <i>niqab</i> �i cu basma	21
Se poate �i mai rău	23
A munci �i a vota	24
Mai e nevoie de partide?	26
�ase la sută	28

Este Europa sursă de clivaj?	30
„Tristă animozitate între oameni“	31
Impresii din Convenția PDL	33
Puterea presei sau presa puterii?	34
Stânga: cinci versiuni	36
Patria exigentă și partidul indulgent	37
Ce-ați făcut de 1 Mai?	39
Ne place Europa, nu și Uniunea?	41
E utilă memoria în politică?	43
Suflete vlăguite	44
De la soț la soție	46
Ați spus „model“? Nu, mulțumesc!	48
Un regim nou?	49
Colegii chinezi ai dlui Blaga	51
Zoo-politica	52
Eu comunic, nu fac literatură!	54
Vrăjitoarea și-a făcut partid	55
Țara oamenilor integri	57
Cât să stai la putere?	59
Meserii socialiste	61
Româna pentru câini moldoveni	64

Doi-trei regi și un împărat	65
Există ceva mai rău decât cianura?	67
Pictograme și obuze	69
Ce e, de fapt, o decorație?	71
De ce unii aud mai ușor vocea poporului?	73
Loterii pentru joburi, servicii medicale și chiar mandate	75
Diplomație prin sport?	77
Ce mai putem vizita	79
La volan sau la jihad?	81
Partidul X și domnul X	82
Ne salvează Kehinde Fatai?	84
Candidați ciudați	86
Cea mai discriminată minoritate	88
Șpaga de la Balșoi	91
Moș Nicolae a fost reclamat la ONU	92
Alegeri într-o țară unde mai există sclavi	94
Rajoelina îl susține pe Rajaonarimampianina	96
Troc cu porc și alte obiceiuri comerciale de Crăciun	98
Votați mătura!	100
Mai sună poștașul la ușă?	101

Goana după aur față cu ecologia	103
Dumnezeu a trântit telecomanda	105
De-a bușilea sau pe scuter?	107
Modalități bizare de a alege un președinte	109
Două boicoturi	112
Nu ne-ntrece nimeni!	114
Semnați pentru candidați!	116
Pneuri pentru cel mai longeviv premier din lume	119
14 secunde	120
Modelul salvadorian și cel nord-coreean	123
De la Juncker la Țipras	125
De ce să schimbi numele unei țări?	128
Așteptați un milionar?	130
Câini și bebeluși în sala de judecată	133
Republici populare și orașe plutitoare	135
Partidul Celor fără de Partid	139
De ce-și reduc președinții salariile?	141
Oare vârsta contează în politică?	144
În campanie	145
Ce și câte partide vor europenii	149
Unde ești, trădătorule?	152

Spune repede ce ai de zis!	154
Clor peste popor	156
Nu orice parlament alege președinte	158
Gastronomie în cer, ideologie pe pământ	160
Sensul acelor de ceasornic s-a schimbat	162
Goluri și procente	164
Ginerele dictatorului vrea să fie președinte	166
Despre ce nu am scris, deși merita	168
<i>Index de nume și locuri</i>	171

Université, Universidade, Universitate

De mai multe săptămâni, o interesantă dezbatere animă Franța, după ce o universitate privată din Portugalia a decis să deschidă o filială la Toulon. Universitatea poartă numele marelui poet Fernando Pessoa — UFP, dar ar urma să pregătească dentiști și farmaciști, apoi să deschidă și alte specializări. Primele grupe au fost inaugurate în noiembrie. „Și ce e de dezbătut aici?“, veți spune... Mai întâi, e vorba despre reacția medicilor, farmaciștilor și studenților francezi, care s-au simțit vexați. Din două motive.

În primul rând, cum sistemul de educație medicală din Franța e bazat pe *numerus clausus* și pe o selecție foarte severă după primul an de studiu, deschiderea unei filiale private, în cadrul căreia accesul la studii e mult mai relaxat, e văzută ca o formă de concurență neloială. Diplomele ar avea aceeași valoare pe piața europeană, dar ar fi obținute în condiții foarte diferite.

E vorba, apoi, despre costuri: portughezii cer circa 9 500 de euro pe an ca taxe de școlarizare, ceea ce îi avantajează pe tinerii cu bani în defavoarea celor din familii care nu au resurse. Stângism? Un pic, dar nu asta e esențial.

Portughezii au găsit două argumente tari în favoarea lor.

Primul e legat de piața europeană. Reprezentanții UFP nu înțeleg de ce se consideră acceptabil ca studenții francezi

să vină la Porto pentru a lua, după studii în portugheză, diplome recunoscute apoi în Franța, precum și în celelalte state-membre, dar nu e în regulă ca alți studenți francezi să învețe, la Toulon, în franceză, într-o filială a unei universități private portugheze! Mai ales că în Franța e mare nevoie de medici, iar pentru studenți costurile scad, dacă ei nu mai merg până la Porto, ci până la Toulon.

Al doilea argument ține de excelența academică. Portughezii au recrutat un fost rector al Universității din Toulon pentru a le dirija filiala din acest oraș, iar președinte al Comitetului științific a fost numit un savant de talia lui Boris Cyrulnik, care s-a grăbit să declare că are de-acum condiții de cercetare pe care nicio universitate franceză nu i le-a oferit vreodată.

Bătălia s-a mutat repede pe plan juridic, dar și simbolic. Autoritățile franceze au spus că vor bloca acreditarea UFP, întrucât statul are un monopol asupra numelui *Université*. Portughezii au reacționat spunând că opoziția franceză față de UFP e „xenofobă” și că vor numi structura de la Toulon *Universidade*, fiindcă toată lumea va înțelege despre ce e vorba.

În fine, povestea are sens și pentru România. De mulți ani, dentiștii formați în România —, precum și medici cu alte specializări — pleacă în Franța pe capete. Dar mai e ceva, mai puțin cunoscut de publicul larg de la noi. Deschiderea unor filiale francofone în universitățile noastre de medicină și farmacie a permis unor tineri francezi să vină să studieze în România, evitând *numerus clausus* din țara de baștină. În contextul dezbaterii despre UFP, s-a pus, de aceea, și întrebarea următoare: dacă portughezilor li se va îngădui până la urmă să formeze medici în Franța, vor fi oare și universități private din România care vor deschide filiale asemănătoare? Pe lângă *Universidade*, va exista astfel pe sol francez și o *Universitate*?

19 decembrie 2012

Jurământul alternativ

Zilele trecute, când s-au validat mandatele noilor aleși, unul dintre deputați, Remus Cernea, a optat pentru așa-numitul „jurământ alternativ“. În loc să jure cu mâna pe Biblie și să spună „așa să-mi ajute Dumnezeu“, deputatul a rostit formula „jur pe onoare și conștiință“, atingând doar Constituția. Legea o îngăduie.

Derogarea de la jurământ e, de fapt, parte a tradiției noastre politice. La 1842, atunci când a avut loc prima alegere a unui șef de stat la noi, legea a suportat deja o excepție. Atunci, domnul a fost ales într-un colegiu special, care se numea Obșteasca Adunare Extraordinară. Înainte de vot, alegătorii prevăzuți de Regulamentul Organic erau obligați să depună jurământ. Erau în număr de 190, adică mitropolitul & trei episcopi, 50 de boieri de rangul întâi, 73 de boieri de rang secund, 36 de deputați județeni („câte doi de județ“) și 27 de deputați ai „corporațiilor duprin oraș“.

Între cei din urmă, unul era catolic. Se numea Constandin Naneș și era neguțător în Vâlcea. Unii au vrut să-l scoată de pe listă, „nefiind de lege pravoslavnică“. Căimăcănia a decis însă altfel. În loc să jure, precum toți ceilalți electori, în fața mitropolitului Ungro-Vlahiei, Naneș a fost trimis la Bărăție, „biserica apuseană din București“, cum spun documentele vremii și a venit de acolo cu dovadă scrisă că a jurat. Textul rostit de el a fost identic cu cel așezat în fața colegilor săi: „jur că la alegerea ce voi face nu voi fi amăgit de către vreun interes în parte sau de vreo îmbulzeală străină, nici de vreo altă cugetare, ci binele și fericirea obștească îmi vor fi cel dintâi scopos“.

În secolul al XIX-lea, ortodocșii și catolicul au jurat la fel, „cu mâna pe sfânta Evanghelie“, în două biserici diferite. Azi, ateul și credincioșii jură diferit, în același loc. Atunci, legea cerea să se tragă clopotele „câtă vreme va ține săvârșirea jurământului și [se] vor face rugăciuni în toate bisericile

care vor sta deschise toată ziua”. Acum, stau deschise toată ziua televizoarele, nicidecum bisericile.

Să nu fie, deci, vorba despre același lucru?

Să avem oare de-a face cu diferența dintre toleranță, care temperează toate pasiunile religioase, și respectiv secularizare, care pune pe picior de egalitate credința sinceră, gestul formal și ateismul?

26 decembrie 2012

Le e dor de dictator

Zilele trecute, am citit în *Courrier International*, care prelua *Georgia Times*, că pe 21 decembrie, când s-au împlinit 133 de ani de la nașterea lui Stalin, în satul georgian Alvani a fost reinstalată o statuie a fostului dictator. Aceasta fusese dărâmată cu un an în urmă, iar acum banii necesari operațiunii au fost strânși de săteni. Din aceeași sursă aflu că în 2013 e posibil ca la Gori, în locul natal al lui Iosif Vissarionovici, o altă statuie să fie reșezată pe soclu, de data aceasta prin contribuția bugetului local.

Popoarele par să se despartă cu greu de dictatori. Uneori, dorul depășește frontierele. Pe 27 decembrie, gazeta *Al-Ghad* din Iordania scria că una dintre listele de candidați, depuse în vederea alegerilor ce vor avea loc pe 23 ianuarie în această țară, a fost respinsă de comisia electorală, motivul fiind acela că lista se numea „Saddam Hussein”. Autoritățile care gestionează scrutinul au considerat că nu se cade ca numele unei persoane să fie pus în fruntea candidaturilor, fiindcă în acest fel ar fi stimulată divizarea societății.

Nu trebuie neglijată miza politică (foarte diferită) a celor două situații.

În Georgia, e vorba despre o frondă la adresa lui Saakașvili, care a dat jos multe statui ale lui Stalin de când e președinte. După recenta înfrângere a taberei sale la legislative, de către miliardarul pro-rus Ivanișvili, președintele georgian trebuie

să suporte însă nu doar răzbunarea adversarului, acceptat acum ca premier, dar și refuzul unei populații nostalgice de a se despărți definitiv de trecut.

În celălalt caz, lista electorală a primit numele fostului dictator de la Bagdad, fiindcă — declara unul dintre supor-teri — „iordanienii l-au iubit”. Nu trebuie uitat că Iordania e majoritar sunită, iar Saddam Hussein s-a bazat, cât a fost la putere, pe minoritatea sunită din Irak. În plus, regele Iordaniei e cel care a vorbit între primii, după căderea lui Saddam Hussein, despre pericolul „arcului șiiit” Teheran – Bagdad – Damasc – Beirut. Numele fostului dictator irakian e totuși, oficial, stigmatizat.

E clar însă că religia e un liant politic la fel de puternic ca nostalgia.

Peste câteva zile, va fi omagiat și la noi fostul dictator Ceaușescu. În anii trecuți, scenariul a fost simplu. Câteva persoane s-au strâns la cimitir pe 26 ianuarie, ziua în care s-a născut dictatorul, televiziunile au tras două-trei cadre cu inși excitați că vor apărea pe micul ecran și... cam atât. E drept că, fără prea mare publicitate, o formațiune politică a încercat să se înregistreze sub numele Partidul Comunist Român. Judecătorii au respins cererea, dar nu se știe cât va mai rezista această minimă rigoare. Atmosfera socială și cultura politică nu sunt foarte încurajatoare. Dacă unul ca Becali a fost integrat în atât de originalul liberalism autohton, de ce n-ar fi și Ceaușescu așezat în tradiția democratică a stângii *à la roumaine*? Sau credeți cumva că nu sunt mușterii care să cumpere o asemenea oroare? Anchetele sociologice indică mai curând o cerere foarte mare.

2 ianuarie 2013